

Številka: 018-075/2025-7

Datum: 16. 7. 2025

SKLEP

Državna revizijska komisija za revizijo postopkov oddaje javnih naročil (v nadaljevanju: Državna revizijska komisija) je na podlagi 39. in 70. člena Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja (Uradni list RS, št. 43/2011 s sprem.; v nadaljevanju: ZPVPJN), v senatu mag. Zlate Jerman, kot predsednice senata, ter Igorja Luzarja in Andraža Žvana, kot članov senata, v postopku pravnega varstva pri oddaji javnega naročila »*Vzdrževalna dela v javno korist za cesto in objekte na odsekih AC A1/0046/0646 Domžale – Šentjakob, A1/0047/0647 Šentjakob – LJ (Zadobrova), 0145 priključek LJ Šentjakob in 0189 priključek LJ Sneberje*«, na podlagi zahtevka za revizijo vlagatelja MAPRI PROASFALT, d.o.o., Cesta dveh cesarjev 172, Ljubljana, ki ga po pooblastilu zastopa Odvetniška družba Glušič, o.p., d.o.o., Pipanova pot 30, Ljubljana (v nadaljevanju: vlagatelj), zoper ravnanje naročnika DARS, d.d., Ulica XIV. divizije 4, Celje (v nadaljevanju: naročnik), dne 16. 7. 2025

odločila:

1. Zahtevke za revizijo se zavrne kot neutemeljen.
2. Zahteva vlagatelja za povrnitev stroškov pravnega varstva se zavrne.

Obrazložitev:

Obvestilo o predmetnem javnem naročilu, ki ga naročnik oddaja po odprtem postopku, je bilo dne 2. 12. 2024 objavljeno na portalu javnih naročil pod št. objave JN008691/2024-EUe16/01 in v Uradnem listu EU pod št. objave 732574-2024.

Naročnik je dne 3. 3. 2025 na portalu javnih naročil objavil dokument »*Odločitev o oddaji javnega naročila*« z dne 18. 2. 2025 (v nadaljevanju tudi: prva odločitev o oddaji javnega naročila), s katerim je predmetno javno naročilo oddal skupini ponudnikov, v kateri nastopa CGP, d.d., Ljubljanska cesta 36, Novo mesto, kot vodilni partner, in Pomgrad, d.d., Bakovska ulica 31, Murska Sobota, kot partner (v nadaljevanju: izbrani ponudnik). Zoper to odločitev je vlagatelj vložil zahtevek za revizijo, ki mu je Državna revizijska komisija ugodila s sklepom št. 018-023/2025-7 z

dne 6. 5. 2025 (v nadaljevanju: odločitev Državne revizijske komisije v zadevi št. 018-023/2025) in razveljavila izpodbijano odločitev.

Naročnik je dne 23. 5. 2025 na portalu javnih naročil objavil dokument »*Odločitev o oddaji javnega naročila*« z dne 14. 5. 2025 (v nadaljevanju: odločitev o oddaji javnega naročila), s katerim je javno naročilo ponovno oddal izbranemu ponudniku. Iz obrazložitve odločitve o oddaji javnega naročila izhaja, da je naročnik, upošteva odločitev Državne revizijske komisije v zadevi št. 018-023/2025, (ponovno) izvedel računsko kontrolo ponudbe izbranega ponudnika in izbranega ponudnika pozval k soglasju k popravku računske napake, ki ga je izbrani ponudnik podal. Glede na merila za oddajo javnega naročila se je dopustna ponudba izbranega ponudnika uvrstila na prvo mesto, vlagateljeva ponudba pa na drugo mesto.

Zoper navedeno odločitev je vlagatelj z vlogo z dne 4. 6. 2025 vložil zahtevek za revizijo, v katerem predlaga razveljavitev odločitve o oddaji javnega naročila in povrnitev stroškov pravnega varstva. Vlagatelj navaja, da izbrani ponudnik ni upošteval zahtev naročnika in je postavko 0006 N 2 13 111 ovrednotil brez negativnega predznaka. Naročnik je zahteval, da ponudniki ovrednotijo vrednost, ki jo bodo pridobili z odprodajo materiala iz sporne postavke, česar izbrani ponudnik ni upošteval, saj je obračunal vrednost, ne da bi upošteval »*bonus*«, ki ga bo pridobil iz »*odpadka*« materiala. Izbrani ponudnik ni upošteval odkupa na način, kot ga je zahteval in določil naročnik, saj je, namesto da bi upošteval (obračunal) bonus iz odpadnega materiala, to postavko obračunal sebi v korist. Ob tem je izbrani ponudnik podal nedvoumna, jasna ter pisna pojasnila, da je postavko »*potrebno jemati*« kot informativno in bo njena končna vrednost znana šele ob dejanskem odkupu odstranjene jeklene konstrukcije, kar pomeni, da je vrednost postavke lahko ali pozitivna ali negativna. Naročnik bi zato moral ponudbo izbranega ponudnika zavrniti, saj vsebuje neodpraviljivo napako. V obravnavanem primeru je s pozivom naročnika na odpravo računskih napak, ki naj bi bile posledica umanjkanja negativnega predznaka cene odkupa postavke N 2 13 111, prišlo do spreminjanja cene na enoto, kar Zakon o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/2015 s sprem.; v nadaljevanju: ZJN-3) izrecno prepoveduje. Skladno z ZJN-3 je institut očitne napake edini institut, ki bi omogočil odpravo napake v postavki, ki predstavlja ceno/enoto mere. V konkretnem primeru ne gre za očitno napako. Skladno s prakso Državne revizijske komisije je napaka očitna le, če jo je moč zaznati na prvi pogled in če je pravilen podatek naročniku znan. Pravilen podatek o vrednosti postavke 0006 N 2 13 111 naročniku ni mogel biti znan, drugačno naziranje pa predstavlja kreiranje volje izbranega ponudnika in pomeni poseg v upravičenje ponudnikov glede določanja cen. Na podlagi ponudbe izbranega ponudnika ni mogoče zaključiti, da je izbrani ponudnik želel ponuditi postavko po negativni ceni, in ne po pozitivni ceni, oz. ni jasna volja izbranega ponudnika, ali je želel naročniku postavko zaračunati ali odračunati. Izbrani ponudnik je v izjasnitvi z dne 21. 3. 2025, podani v predhodnem postopku pravnega varstva, pojasnil, da namenoma ni vpisal negativnega predznaka (minusa), kar pomeni, da ne gre za očitno napako, ter da bo cena odkupa in vrednosti postavke znana šele kasneje, ob odkupu, kar pomeni, da gre za informativno, špekulativno vrednost postavke. Izbrani ponudnik je pri drugih postavkah, v katerih je naročnik zahteval vpis cen z negativnim predznakom, vpisal negativni predznak. Tudi dejstvo, da je naročnik ob prvi odločitvi o oddaji naročila napako štel za računsko napako, kaže na to, da je možnih več razlag ponudbe izbranega ponudnika. Zahteva po vpisu negativnega predznaka je zahteva pri oblikovanju cene na enoto. Naročnik je zato nezakonito pozval izbranega ponudnika, da v posledici napake (t.i. umanjkanja negativnega predznaka) odpravi računsko napako. Vlagatelj nadalje zatrjuje, da naročnik ni odpravil računskih napak v ponudbi izbranega ponudnika. Tako poziv z dne 13. 2. 2025 kot tudi poziv z dne 8. 5. 2025 se nanašata na isti popravek domnevne računske napake, in sicer postavke N 2 13 111, različna pa je ugotovljena ponudbena vrednost, in sicer se razlikuje za 270 EUR brez DDV. Ob tem naročnik ni pojasnil, zakaj in kako je ob ugotovitvi iste vrednosti N 2 13 111 izračunal dodatno razliko v višini 270 EUR brez DDV. V enem izmed pozivov je izračun ponudbene vrednosti napačen, in sicer v drugem pozivu, saj se računsko napaka nanaša le na postavko N 2

13 111, izračunana ponudbena vrednost ob upoštevanju postavke N 2 13 111 v vrednosti -1.350 EUR brez DDV, pa ne znaša toliko, kot je navedel naročnik v pozivu z dne 8. 5. 2025. Vrednost 270 EUR brez DDV sicer ustreza vrednosti, ki se je spremenila v postavki Nepredvidena dela, vendar naročnik v tem delu ni odpravljal računskih napak. Naročnik izbranega ponudnika ni pozval k odpravi napak v vmesnih rekapitulacijah, zato ostajajo vrednosti teh postavk v ponudbenem predračunu napačno izračunane, posledično pa v ponudbenem predračunu še vedno obstoji računska napaka. Naročnik s pozivom z dne 8. 5. 2025 ni odpravil napake v zvezi s postavko Nepredvidena dela, vrednost te postavke je ostala nespremenjena in ne predstavlja 10 % deleža zahtevane osnove. Poleg tega gre za dvakratno pozivanje v isti stvari.

Izbrani ponudnik v vlogi z dne 12. 6. 2025, s katero se je opredelil do revizijskih navedb, predlaga zavrnitev zahtevka za revizijo. Izbrani ponudnik opozarja na 16. člen ZPVPJN in povzema dele odločitve Državne revizijske komisije v zadevi št. 018-023/2025. Izbrani ponudnik zavrača navedbe, da je sporno postavko opredelil kot informativno. Glede poziva z dne 8. 5. 2025 izbrani ponudnik navaja, da sedmi odstavek 89. člena ZJN-3 ne določa, da naročnik poziva na odpravo računskih napake v konkretno določeni postavki, ampak določa, da mora naročnik pridobiti pisno soglasje za popravilo računskih napak – takšno soglasje pa je naročnik pridobil.

Naročnik je dne 19. 6. 2025 zavrnil zahtevek za revizijo in zahtevo za povrnitev stroškov. Naročnik navaja, da je Državna revizijska komisija v zadevi št. 018-023/2025 napako v postavki N2 13 111 opredelila kot očitno napako in zavrnila trditve, da gre za napako pri oblikovanju cene na enoto, zato glede dela zahtevka za revizijo obstoji omejitev iz 16. člena ZPVPJN. Naročnik revizijske navedbe, da je izbrani ponudnik sporno postavko namenoma ovrednotil s pozitivnim, namesto z negativnim predznakom, označuje za ugibanja. Izjasnitev izbranega ponudnika iz predhodnega postopka pravnega varstva v tem postopku ni več relevantna, saj je naročnik izvedel ponovni pregled in na tej podlagi sprejel novo odločitev. Ob ponovnem pregledu je naročnik upošteval ugotovitve Državne revizijske komisije iz zadeve št. 018-023/2025, s katerimi se v celoti strinja in jih deloma tudi povzema. Naročnik je napako pri zapisu predznaka v postavki N 2 13 111 označil kot očitno napako in po spregledu očitne napake (umanjkanje negativnega predznaka /minus pri navedbi cene za postavko N 2 13 111) izbranega ponudnika pozval k odpravi računskih napake, ki je posledica nezapisa negativnega predznaka pri sporni postavki. Odprava računskih napake je bila izvedena skladno s sedmim odstavkom 89. člena ZJN-3. Poziv k soglasju k popravku računskih napake z dne 8. 5. 2025, v katerem je pravilno izračunana ponudbena vrednost, je skladen z navodili Državne revizijske komisije iz odločitve v zadevi št. 018-023/2025, zato ne gre za dvojno pozivanje v isti stvari. Iz omenjene odločitve izhaja, da naročnik s pozivom z dne 13. 2. 2025 ni upošteval neznatnega deleža vrednosti ponudbe, in sicer 270,00 EUR, tako kot je to navajal tudi vlagatelj v prvem zahtevku za revizijo, zato je neutemeljeno zatiranje vlagatelja, da ni jasno, od kod vrednost 270,00 EUR. Iz sedmega odstavka 89. člena ZJN-3 ne izhaja, da bi moral naročnik pri odpravi računskih napake natančno navesti, do katerih sprememb je v ponudbenem predračunu prišlo pri odpravljanju računskih napake, niti da bi moral navesti vse vmesne rekapitulacije, kjer je do sprememb prišlo. Zakon določa, da se računski napaka popravi tako, da se ob upoštevanju cen na enoto brez DDV in količin, izračuna vrednost ponudbe, kar je naročnik storil, saj je ob upoštevanju negativnega predznaka v postavki N 2 13 111 pravilno izračunal ponudbeno vrednost brez DDV in ponudbeno vrednost z DDV.

Naročnik je Državni revizijski komisiji dne 26. 6. 2025 odstopil dokumentacijo o postopku oddaje javnega naročila in pripadajočo dokumentacijo predrevizijskega postopka.

Vlagatelj v vlogi z dne 30. 6. 2025, s katero se je opredelil do navedb naročnika, vztraja pri revizijskih navedbah in dodaja, da niso podane omejitve iz 16. člena ZPVPJN. Naročnik se ni opredelil do navedb vlagatelja v zvezi z očitno napako, zato odločitev naročnika ne vsebuje razlogov o odločilnih dejstvih (neobstoj očitne napake v ponudbi izbranega ponudnika) in je

podana bistvena kršitev določb postopka. Državna revizijska komisija je v odločitvi v zadevi št. 018-023/2025 navedla, da naročnik v prvotnem pozivu ni popravil vrednosti nepredvidenih del, tega pa očitno in nesporno naročnik ni naredil niti v ponovljenem pozivu k odpravi računske napake z dne 8. 5. 2025. Postavka Nepredvidena dela je zato nesporno izračunana napačno, saj v pozivu naročnik njene vrednosti ni popravil, izbrani ponudnik pa v tem delu tudi ni podal soglasja. Ker je napačno izračunana postavka Nepredvidena dela, je napačno izračunana ponudbena vrednost – ta bi bila izračunana pravilno ob predpostavki, da bi naročnik popravil vse računske napake v vmesnih rekapitulacijah in v postavki Nepredvidena dela.

Vlagatelj se je z vlogo z dne 4. 7. 2025 opredelil do izjasnitve izbranega ponudnika (slednjo je vlagatelju v vednost in morebitno opredelitev posredovala Državna revizijska komisija). Vlagatelj vztraja, da ne obstojijo omejitve iz 16. člena ZPVPJN in navaja, da izbrani ponudnik v izjasnitvi ponovno priznava, da je navodilo naročnika razumel na način, da je potrebno ponudbeno ceno z negativnim predznakom podati ob odkupu in ne že v predračunu.

Državna revizijska komisija je pri odločanju o zahtevku za revizijo pregledala dokumentacijo o postopku oddaje predmetnega javnega naročila, pri čemer je vpogledala v dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila, ponudbo izbranega ponudnika, naročnikov poziv z dne 13. 2. 2025, odgovor izbranega ponudnika »Soglasje k popravku računske napake« z dne 14. 2. 2025, naročnikov poziv z dne 8. 5. 2025, odgovor izbranega ponudnika »Soglasje k popravku računske napake« z dne 9. 5. 2025, in v izpodbijano odločitev v zvezi z oddajo naročila. Državna revizijska komisija je nadalje vpogledala v dokument »Izjasnitev izbranega ponudnika« z dne 21. 3. 2025, ki ga je izbrani ponudnik predložil v predhodnem postopku pravnega varstva. V zvezi s tem dokumentom gre pojasniti, da navedbe strank in izbranega ponudnika v predhodnem postopku pravnega varstva v novem postopku pravnega varstva ne morejo biti relevantne v smislu trditvene in dokazne podlage strank, zato Državna revizijska komisija omenjenega dokumenta ni upoštevala v smislu trditvene podlage izbranega ponudnika. Tudi vlagatelj se v tem postopku pravnega varstva ne zavzema, da bi se omenjeni dokument upošteval v okviru trditvene podlage izbranega ponudnika. Državna revizijska komisija je dokument »Izjasnitev izbranega ponudnika« z dne 21. 3. 2025 upoštevala kot dokaz, s katerim želi vlagatelj dokazati pravno relevantna dejstva, ki po mnenju vlagatelja onemogočajo zaključek o obstoju očitne napake.

Po pregledu navedene dokumentacije ter po preučitvi navedb vlagatelja, izbranega ponudnika in naročnika, je Državna revizijska komisija odločila, kot izhaja iz izreka tega sklepa, iz razlogov, navedenih v nadaljevanju.

Uvodoma gre ugotoviti, da je v obravnavanem postopku oddaje javnega naročila že potekal postopek pravnega varstva, ki ga je Državna revizijska komisija vodila pod opr. št. 018-023/2025. V predhodno vložnem zahtevku za revizijo je vlagatelj (ki je tudi sedanji vlagatelj) naročniku očital nezakonito ravnanje, ko je s pozivom z dne 13. 2. 2025 izbranega ponudnika pozval k soglasju k popravi računske napake. Državna revizijska komisija v odločitvi v zadevi št. 018-023/2025 ni ugotovila naročnikovih kršitev, ko je izbranega ponudnika pozval k soglasju k popravi računske napake, ugotovila pa je, da naročnik pred sprejemom prve odločitve o oddaji naročila ni odpravil vseh računskih napak v ponudbenem predračunu izbranega ponudnika, zato je zahtevku za revizijo ugodila in razveljavila prvo odločitev o oddaji javnega naročila.

Po prejemu odločitve Državne revizijske komisije v zadevi št. 018-023/2025 je naročnik izbranega ponudnika s pozivom z dne 8. 5. 2025 ponovno pozval na podajo pisnega soglasja k popravku računske napake in po prejemu soglasja izbranega ponudnika k popravku računske napake, javno naročilo z odločitvijo o oddaji javnega naročila oddal izbranemu ponudniku.

V tokratnem zahtevku za revizijo vlagatelj naročniku očita kršitve, ko je s pozivom z dne 8. 5. 2025 izbranega ponudnika pozval k soglasju k popravi računske napake. Poleg tega vlagatelj zatrjuje, da naročnik s pozivom z dne 8. 5. 2025 ni odpravil (vseh) računskih napak v ponudbenem predračunu izbranega ponudnika.

Državna revizijska komisija navedb naročnika in izbranega ponudnika, da v zvezi z nekaterimi revizijskimi navedbami obstajajo omejitve iz 16. člena ZPVPJN (in z njimi povezanimi navedb vlagatelja, da v konkretnem primeru ne obstajajo omejitve iz 16. člena ZPVPJN) ni presojala. Pojasniti gre, da se naročnik in izbrani ponudnik v konkretnem postopku pravnega varstva (tudi z navedbami o obstoju omejitev iz 16. člena ZPVPJN) zavzemata, da vlagatelj z zahtevkom za revizijo ne uspe. Kot bo to razvidno v nadaljevanju, vlagatelj ni uspel z zahtevkom za revizijo, čeprav je Državna revizijska komisija vsebinsko (meritorno) obravnavala očitane kršitve, kar toliko bolj pomeni, da z zahtevkom za revizijo ne bi uspel, če bi bilo treba ugotoviti, da obstajajo procesne omejitve iz 16. člena ZPVPJN, ki bi Državni revizijski komisiji preprečevale vsebinsko presojo (nekaterih) revizijskih očitkov.

V zvezi z vlagateljevimi navedbami, da naročnikova odločitev o zahtevku za revizijo ne vsebuje razlogov o odločilnih dejstvih (tj. neobstoju očitne napake v ponudbi izbranega ponudnika), posledično pa je podana bistvena kršitev določb postopka (13. člen ZPVPJN v zvezi s 339. členom Zakona o pravdnem postopku – Uradni list RS, št. 26/99 s sprem.), gre pojasniti, da je iz prvega odstavka 39. člena ZPVPJN, ki določa pooblastila Državne revizijske komisije za odločanje v revizijskem postopku, razvidno, da Državna revizijska komisija v revizijskem postopku odloča o (ne)utemeljenosti zahtevka za revizijo, ki je vloga, s katero vlagatelj uveljavlja kršitve zoper ravnanja naročnika v postopku javnega naročanja (prim. prvi odstavek 5. člena ZPVPJN in drugi odstavek 15. člena ZPVPJN). Državna revizijska komisija v revizijskem postopku torej ne odloča o tem, ali je naročnikova odločitev o zavrnitvi zahtevka za revizijo zakonita in utemeljena, temveč odloča, ali je zahtevek za revizijo utemeljen ali ne. To izhodišče potrjuje tudi institut molka naročnika (četrti odstavek 28. člena ZPVPJN), saj mora Državna revizijska komisija tudi v primeru molka (če so izpolnjene procesne predpostavke) zahtevek za revizijo sprejeti v vsebinsko obravnavo. Vlagatelj si z morebitno ugotovitvijo utemeljenosti očitkov v zvezi z odločitvijo o zahtevku za revizijo tudi ne bi mogel v ničemer izboljšati položaja v zvezi z oddajo zadevnega javnega naročila; tega bi si lahko vlagatelj izboljšal le, če bi se ugotovilo, da je zahtevek za revizijo utemeljen. To pomeni, da vlagateljeve navedbe, da naročnikova odločitev ne vsebuje razlogov o odločilnih dejstvih in da je (posledično) podana bistvena kršitev določb postopka, niso pravno odločilne za rešitev spora v zvezi z izpodbijano odločitvijo o oddaji javnega naročila, zato se Državna revizijska komisija do njih ni vsebinsko opredeljevala. Ne glede na navedeno gre še dodati, da je naročnik v odločitvi o zahtevku za revizijo citiral del odločitve Državne revizijske komisije iz zadeve št. 018-023/2025, ki se nanaša na presojo obstoja očitne napake, ter navedel, da je sledil ugotovitvam Državne revizijske komisije, s katerimi se v celoti tudi strinja, iz česar izhaja, da naročnik iz vsebinsko enakih razlogov, kot so navedeni v odločitvi Državne revizijske komisije v zadevi št. 018-023/2025, šteje napako v ponudbenem predračunu izbranega ponudnika za očitno napako.

Med strankama je sporno, ali je naročnik ravnal skladno z dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila in določbami ZJN-3, ko je ponudbo izbranega ponudnika, ki se je glede na merilo za oddajo javnega naročila uvrstila na prvo mesto, ocenil za dopustno in posledično javno naročilo oddal izbranemu ponudniku.

Dopustna ponudba je ponudba, ki jo predloži ponudnik, za katerega ne obstajajo razlogi za izključitev in ki izpolnjuje pogoje za sodelovanje, njegova ponudba ustreza potrebam in zahtevam naročnika, določenim v tehničnih specifikacijah in v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila, je prispela pravočasno, pri njej ni dokazano nedovoljeno dogovarjanje ali korupcija,

naročnik je ni ocenil za neobičajno nizko in cena ne presega zagotovljenih sredstev naročnika (29. točka drugega odstavka 2. člena ZJN-3). Skladno s prvim odstavkom 89. člena ZJN-3 sme naročnik javno naročilo oddati le ponudniku, čigar ponudba je dopustna. Naročnik namreč skladno s prvim odstavkom 89. člena ZJN-3 (pregled in ocenjevanje ponudb ter način oddaje javnega naročila) odda javno naročilo na podlagi meril, potem ko preveri, da so izpolnjeni naslednji pogoji: a) ponudba je skladna z zahtevami in pogoji, določenimi v obvestilu o javnem naročilu in v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila, po potrebi ob upoštevanju variant iz 72. člena ZJN-3, in b) ponudbo je oddal ponudnik, pri katerem ne obstajajo razlogi za izključitev iz 75. člena tega zakona in izpolnjuje pogoje za sodelovanje ter pravila in merila iz 82. in 83. člena ZJN-3, če so bila določena.

Vlagatelj v postopku pravnega varstva zatrjuje, da je izbrani ponudnik izpolnil ponudbeni predračun v nasprotju z navodili naročnika, saj je postavko N 2 13 111 ovrednotil brez negativnega predznaka. Ta napaka ne predstavlja niti računske napake niti očitne napake in je ni mogoče odpraviti. Zahteva po vpisu negativnega predznaka je zahteva naročnika pri oblikovanju cene na enoto, naročnik pa je s pozivom z dne 8. 5. 2025 izbranemu ponudniku omogočil nedopustno spremembo cene na enoto.

Na podlagi vpogleda v ponudbeni predračun, ki je del dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, Državna revizijska komisija ugotavlja, da je naročnik v zvezi s postavko N 2 13 111 določil: *»Odkup demontirane in odstranjene jeklene konstrukcije polportala. Cena odkupa mora biti z negativnim predznakom. Izvedba po STP za ceste in ustreznih PTP«*.

Državna revizijska komisija ugotavlja, da iz citiranega zapisa jasno izhaja zahteva naročnika, da ponudniki ceno odkupa za postavko N 2 13 111 v ponudbenem predračunu opredelijo z negativnim predznakom oz. da v ponudbeni predračun pri ceni na enoti vpišejo minus. Da bi bilo mogoče citirano zahtevo razumeti (tudi) kako drugače, v tem postopku pravnega varstva stranki postopka in izbrani ponudnik ne zatrjujejo. V zvezi z navedbami izbranega ponudnika, da je Državna revizijska komisija v odločitvi v zadevi št. 018-023/2025 pritrdila stališču izbranega ponudnika (iz predhodnega postopka pravnega varstva), da je bilo *»mogoče zahtevo naročnika upravičeno razumeti na način, da je ta vrednost pozitivna«*, gre pojasniti, da je Državna revizijska komisija v omenjeni odločitvi ugotovila, da naročnikova navodila ne omogočajo interpretacije, za katero se je (v predhodnem postopku pravnega varstva) zavzemal izbrani ponudnik, in sicer, da mora biti cena odkupa šele ob odkupu z negativnim predznakom, pri čemer je opozorila, da je naročnik identično navodilo, kot je pri sporni postavki N 2 13 111 (tj. *»Cena odkupa mora biti z negativnim predznakom«*), podal tudi pri postavki N 12 7 281 (ki je v ponudbenem predračunu navedena dvakrat), izbrani ponudnik pa je pri tej postavki ceno odkupa že v ponudbenem predračunu ovrednotil z negativnim predznakom (oz. vpisal minus), kar kaže na to, da je tudi izbrani ponudnik razumel navodilo *»Cena odkupa mora biti z negativnim predznakom«* na način, da mora biti cena odkupa v ponudbenem predračunu (in ne šele ob odkupu) z negativnim predznakom.

V zvezi s sporno postavko Državna revizijska komisija nadalje ugotavlja, da jo je naročnik opisal kot *»odkup demontirane in odstranjene jeklene konstrukcije polportala«*, iz česar izhaja, da ponudnik od naročnika odkupi blago (in ne naročnik od ponudnika, kot je to praviloma v javnem naročanju) in torej ponudnik plača naročniku (in ne naročnik ponudniku, kot je to praviloma v javnem naročanju). Ponudniki so z navedbo cene na enoto v postavki N 2 13 111 predstavili, po kakšni ceni so pripravljeni od naročnika odkupiti eno enoto (tj. kg) jeklene konstrukcije polportala. To ceno odkupa so bili ponudniki (skladno z zahtevo *»Cena odkupa mora biti z negativnim predznakom«*) dolžni opredeliti z negativnim predznakom (oz. vpisati minus). Ker ponudnik jeklene konstrukcije polportala odkupi od naročnika oz. ker ponudnik za jeklene konstrukcije polportala plača naročniku, vrednost postavke N 2 13 111 (torej zmnožek med ceno na enoto oz.

ceno odkupa in količino) končne ponudbene vrednosti (oz. finančne obveznosti naročnika, ki bo nastala kot posledica izvedbe zadevnega javnega naročila) ne zvišuje, pač pa jo znižuje.

Znižanje ponudbene vrednosti (oz. finančnih obveznosti naročnika do izvajalca) za vrednost postavke N 2 13 111 je mogoče doseči tudi na način, da se cena na enoto oz. cena odkupa te postavke opredeli z negativnim predznakom, saj je posledično vrednost postavke N 2 13 111 ovrednotena z negativnim predznakom in se posledično odšteje od skupne ponudbene vrednosti. Državna revizijska komisija zato ugotavlja, da zahteva naročnika *»Cena odkupa mora biti z negativnim predznakom«* ni zahteva glede oblikovanja cene na enoto, pač pa je zahteva, namenjena izračunu ponudbene vrednosti. Slediti stališču vlagatelja, da je zahteva glede negativnega predznaka zahteva glede oblikovanja cene na enoto, bi pomenilo, da je naročnik zahteval t.i. negativne cene, kar bi glede na opis postavke N 2 13 111 imelo za posledico, da bi naročnik plačal ponudnikom za odkup odstranjene jeklene konstrukcije in bi vrednost te postavke zviševala ponudbeno vrednost.

Izpostavljenim ugotovitvam Državne revizijske komisije, vezanim na naravo oz. vsebino sporne postavke, smiselno pritruje tudi vlagatelj, ko navaja, da je *»naročnik zahteval negativni predznak pri sporni postavki iz dejstva, ker bodo ponudniki iz odpadnega železa nekaj »zaslužili« in je zahteval, da mu za ta predvideni prihodek iz odkupa odpadnega železa, ki ga bo ustvaril izbrani ponudnik, zmanjša finančna obveznost«*. Iz izpostavljenih navedb namreč izhaja, da ponudniki od naročnika pridobijo blago oz. jeklene konstrukcije portala, da bodo ponudniki v posledici pridobitve tega blaga (*»odpadlega železa«*) nekaj *»zaslužili«* in da se (zato) za vrednost pridobljenega blaga (oz. za zaslužek, ki ga bodo ponudniki pridobili s pridobljenimi jeklenimi konstrukcijami) zniža ponudbena vrednost oz. zniža finančna obveznost naročnika, ki bo nastala v posledici izvedbe javnega naročila. Poleg tega iz citiranih navedb izhaja, da je naročnik zahteval negativni predznak zato, da se mu zmanjša finančna obveznost za vrednost jeklenih konstrukcij portala, ki jih bodo ponudniki odkupili od naročnika.

Na podlagi vpogleda v ponudbo izbranega ponudnika gre ugotoviti, da je izbrani ponudnik v ponudbo predložil ponudbeni predračun, v katerem je za postavko N 2 13 111 (Odkup demontirane in odstranjene jeklene konstrukcije polportala) kot cena na enoto navedeno *»0,27«*. Izbrani ponudnik torej pri postavki N 2 13 111 ni vpisal cene odkupa z negativnim predznakom, kot je to zahteval naročnik. Posledično gre pritrditi navedbam vlagatelja, da se v ponudbenem predračunu izbranega ponudnika nahaja napaka oz. da je izbrani ponudnik (v tem delu) napačno in nepravilno izpolnil ponudbeni predračun.

Kot neutemeljene gre zavrniti navedbe vlagatelja, da je ponudba izbranega ponudnika v izpostavljenem delu informativna in špekulativna, saj takšnega zaključka na podlagi ponudbe izbranega ponudnika ni mogoče napraviti. Vlagatelj teh navedb tudi ne more utemeljiti s sklicevanjem na dokument *»Izjasnitev izbranega ponudnika«* z dne 21. 3. 2025, saj iz nobenega dela omenjenega dokumenta ne izhaja, da je ponudba izbranega ponudnika informativna in špekulativna, še manj pa je izbrani ponudnik v omenjenem dokumentu *»podal nedvoumna, jasna ter pisna pojasnila, da je postavko potrebno jemati kot informativno«*, kot to zatrjuje vlagatelj. Vlagatelj v zahtevku za revizijo niti ne konkretizira, kateri del dokumenta *»Izjasnitev izbranega ponudnika«* z dne 21. 3. 2025, naj bi dokazoval njegove navedbe o informativni in špekulativni ponudbi, in ne pojasni, zakaj naj bi iz omenjenega dokumenta izhajalo, da je ponudba izbranega ponudnika informativna in špekulativna, pač pa zgolj na različnih mestih zahtevka za revizijo citira dele omenjenega dokumenta. Izbrani ponudnik je v omenjenem dokumentu res, tako kot to zatrjuje vlagatelj, navedel, da *»naročnik ni zahteval, da mora biti cena odkupa v ponudbenem predračunu z negativnim predznakom«*, da je *»štel, da bo pri postavki 0006 N2 13 111 ob odkupu jeklene konstrukcije portala cena z negativnim predznakom«* in da *»cena odkupa je torej vrednost postavke ob odkupu, pri čemer odkup plača ponudnik (izvajalec)«*, vendar na podlagi navedenega

ni mogoč zaključek, da je ponudba izbranega ponudnika informativna in špekulativna. Iz izpostavljenega dela omenjenega je mogoče razbrati zgolj stališče izbranega ponudnika (ki ga je ta zastopal v predhodnem postopku pravnega varstva), da ponudnikom ni bilo treba vpisati negativnega predznaka že v ponudbeni predračun, ker se bo negativen predznak upošteval šele v izvedbeni fazi. Da pa v ponudbenem predračunu navedena cena odkupa pri sporni postavki ne bi bila relevantna tudi v izvedbeni fazi, iz omenjenega dokumenta ne izhaja.

Vlagatelj pravilno navaja, da je izbrani ponudnik s tem, ko ni vpisal negativnega predznaka pri postavki N2 13 111, »*obračunal vrednost, brez da bi upošteval »bonus«, ki ga bo pridobil iz odpadka materiala*« in da je izbrani ponudnik »*upošteval (obračunal) bonus iz odpadnega materiala, to postavko, v nasprotju z zahtevo naročnika, obračunal sebi v korist*«. Vendar pa je navedeno zgolj logična posledica dejstva, da v ponudbi izbranega ponudnika umanjka negativen predznak pri ceni odkupa pri postavki N 2 13 111. Ker umanjka negativen predznak pri ceni odkupa postavke N 2 13 111, vrednost te postavke ni izražena z negativnim predznakom, posledično pa se izračunana ponudbena vrednost ni zmanjšala za vrednost te postavke.

Naročnik in vlagatelj pa se ne strinjata glede pravne kvalifikacije ugotovljene napake v ponudbenem predračunu izbranega ponudnika oz. pravnih posledic ugotovljene napake. Vlagatelj na eni strani zatrjuje, da ugotovljena napaka ne predstavlja niti računske napake niti očitne napake, saj pravilni podatek o vrednosti postavke N 2 13 111 naročniku ni mogel biti znan. Ugotovljena napaka se nanaša na ceno na enoto in na poslovno voljo izbranega ponudnika, v katero po poteku roka za oddajo ponudb ni mogoče posegati, zato bi moral naročnik zaradi ugotovljene napake zavrniti ponudbo izbranega ponudnika. Naročnik na drugi strani zatrjuje, da ugotovljena napaka predstavlja očitno napako, ki jo lahko spregleda.

Navedbe strank glede pravne narave (kvalifikacije) ugotovljene napake in glede pravnih posledic ugotovljene napake je treba presojati z vidika petega, šestega in sedmega odstavka 89. člena ZJN-3. Peti odstavek 89. člena ZJN-3 določa, da lahko naročnik v primeru, če so ali se zdijo informacije ali dokumentacija, ki jih morajo predložiti ponudniki, nepopolne ali napačne oziroma če posamezni dokumenti manjkajo, zahteva, da ponudniki v ustreznem roku predložijo manjkajoče dokumente ali dopolnijo, popravijo ali pojasnijo ustrezne informacije ali dokumentacijo, pod pogojem, da je takšna zahteva popolnoma skladna z načeloma enake obravnave in transparentnosti. Naročnik od ponudnika zahteva dopolnitev, popravek, spremembo ali pojasnilo njegove ponudbe le, kadar določenega dejstva ne more preveriti sam. Predložitev manjkajočega dokumenta ali dopolnitev, popravek ali pojasnilo informacije ali dokumentacije se lahko nanaša izključno na takšne elemente ponudbe, katerih obstoj je pred iztekom roka, določenega za predložitev prijave ali ponudbe, mogoče objektivno preveriti. Če gospodarski subjekt ne predloži manjkajočega dokumenta ali ne dopolni, popravi ali pojasni ustrezne informacije ali dokumentacije, mora naročnik gospodarski subjekt izključiti. Očitne ali nebistvene napake naročnik lahko spregleda.

Šesti odstavek 89. člena ZJN-3 določa, da razen kadar gre za popravek ali dopolnitev očitne napake, če zaradi tega popravka ali dopolnitve ni dejansko predlagana nova ponudba, ponudnik ne sme dopolnjevati ali popravljati svoje cene brez DDV na enoto, vrednosti postavke brez DDV, skupne vrednosti ponudbe brez DDV, razen kadar se skupna vrednost spremeni v skladu s sedmim odstavkom tega člena, in tistega dela ponudbe, ki se veže na tehnične specifikacije predmeta javnega naročila.

Sedmi odstavek 89. člena ZJN-3 določa, da (ne glede na prejšnji odstavek) sme izključno naročnik ob pisnem soglasju ponudnika popraviti računske napake, ki jih odkrije pri pregledu in ocenjevanju ponudb. Pri tem se količina in cena na enoto brez DDV ne smeta spreminjati.

Iz predstavljenih določb 89. člena ZJN-3 ter sodne prakse Sodišča Evropske unije, povezane z institutom dopolnjevanja oz. popravljanja ponudb (npr. zadeve št. C-599/10, C-336/12, C-324/14, C-387/14 in C-131/16), izhaja, da ponudbe po poteku roka za oddajo ponudb načeloma ni mogoče spreminjati oz. popravljati, vendar pa lahko naročnik v določenih primerih od ponudnikov zahteva, da dopolnijo, popravijo, spremenijo ali pojasnijo ponudbeno dokumentacijo. Pri tem mora naročnik ravnati v skladu s temeljnimi načeli javnega naročanja, zlasti v skladu z načelom preglednosti in načelom enakopravne obravnave ponudnikov. Načelo enakega obravnavanja ne nasprotuje temu, da se ponudba v točno določenem delu popravi ali dopolni, kadar so v zvezi z njo očitno potrebna pojasnila ali če je treba odpraviti očitne materialne pomote. Poziv javnega naročnika ponudniku, naj predloži zahtevane podatke in dokumente, načeloma ne sme zadevati ničesar drugega kot pojasnitev ponudbe tega ponudnika ali popravilo očitne napake v tej ponudbi. Poleg tega dopolnitve ali popravki prvotne ponudbe ne smejo privedi do njene bistvene spremembe, saj je mogoče prvotno ponudbo popraviti le izjemoma in le, če ta sprememba ne privede do tega, da se dejansko predloži nova ponudba.

Državna revizijska komisija pritruje navedbam vlagatelja, da nevpis negativnega predznaka v postavki N 2 13 111 (ki ga je naročnik zahteval v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila), ne predstavlja računske napake v smislu sedmega odstavka 89. člena ZJN-3. Kot je Državna revizijska komisija že večkrat pojasnila (prim. npr. odločitve v zadevah št. 018-253/2017, 018-157/2018, 018-169/2020 in 018-110/2022), so računske napake tiste napake, ki nastanejo pri osnovnih računskih operacijah (množenju, seštevanju, odštevanju in deljenju), za kar pa ne gre v primeru nevpisa negativnega predznaka.

V zvezi z revizijskimi navedbami, da ugotovljena napaka v ponudbi izbranega ponudnika ne predstavlja očitne napake, gre pojasniti, da je v skladu z ustaljeno prakso Državne revizijske komisije (prim. npr. odločitve v zadevah št. 018-014/2017-5, 018-194/2018-9, 018-151/2019-6 in 018-165/2020) potrebno očitnost napake presojati z vidika možnosti njenega odkritja oz. ugotovitve. Napaka je očitna le, če jo je v objektivnem smislu moč zaznati na prvi pogled (prima facie), kar pomeni, da jo je mogoče ugotoviti neposredno, ne pa šele z dodatnim pojasnjevanjem posameznih okoliščin stanja, poleg tega mora biti pravilen podatek naročniku znan (posledično pa tudi na objektivni ravni preverljiv) že ob ugotovitvi očitne napake. V kolikor se namreč naročnik s pravilnim podatkom in s tem s pravo ponudnikovo voljo prvič seznanil šele ob odpravi očitne napake, ni mogoče zaključiti, da zaradi dopolnitve ali popravka slednje po roku za oddajo ponudbe ni bila dejansko predlagana nova ponudba. Za opredelitev pomanjkljivosti v ponudbi za očitno napako morata tako biti izpolnjena dva pogoja: da jo je mogoče zaznati na prvi pogled in da je naročniku pravilen podatek znan.

Državna revizijska komisija ugotavlja, da je v obravnavanem primeru, ko je v ponudbenem predračunu izbranega ponudnika kot cena na enoto oz. cena odkupa za postavko N 2 13 111 navedeno »0,27«, že na prvi pogled moč ugotoviti, da v ponudbenem predračunu izbranega ponudnika obstaja napaka in sicer, da umanjka negativen predznak. Da v obravnavanem primeru napake ne bi bilo moč zaznati na prvi pogled (prima facie), vlagatelj v zahtevku za revizijo tudi ne zatrjuje.

Pač pa vlagatelj v postopku pravnega varstva zatrjuje, da naročniku pravilen podatek (ob ugotovitvi napake) ni mogel biti znan in da torej ni izpolnjen drugi pogoj za opredelitev pomanjkljivosti v ponudbi za očitno napako.

Državna revizijska komisija ugotavlja, da je že ob ugotovitvi napake v ponudbi izbranega ponudnika lahko bil naročniku znan pravilen podatek. Pravilen podatek je mogoče ugotoviti ob upoštevanju narave oz. vsebine sporne postavke, saj se sporna postavka nanaša na odkup (demontirane in odstranjene jeklene konstrukcije polportala) in ponudnik odkupi blago od

naročnika in ponudnik plača naročniku, posledično pa vrednost postavke N 2 13 111 ponudbene vrednosti za izvedbo zadevnega javnega naročila ne zvišuje, pač pa jo znižuje, in ob upoštevanju predstavljenega pomena negativnega predznaka, saj je negativni predznak namenjen izračunu ponudbene vrednosti oz. zmanjšanju ponudbene vrednosti za vrednost odkupa. Ob ugotovitvi, da je v ponudbenem predračunu izbranega ponudnika kot cena na enoto oz. cena odkupa za postavko N 2 13 111 navedeno »0,27«, je tako že na prvi pogled moč ugotoviti, da v ponudbenem predračunu izbranega ponudnika umanjka negativen predznak in da je pravilen podatek »-0,27«. Ob tem pa tudi ne gre spregledati, da je izbrani ponudnik pri postavki N 7 17 111 in pri postavki N 12 7 281 (ki se nanašata na odkup kovine), v zvezi s katerima je naročnik podal smiselno enako navodilo, vpisal cene odkupa z negativnim predznakom, kar kaže, da je umanjkanje negativnega predznaka cene odkupa pri postavki N 2 13 111 zgolj pomota izbranega ponudnika. Ker je vpis negativnega predznaka pri ceni odkupa postavke N 2 13 111 namenjen zgolj izračunu ponudbene vrednosti, tudi ni mogoče zaključiti, da bi bila zaradi naknadnega upoštevanja negativnega predznaka cene odkupa (ki je v ponudbi izbranega ponudnika umanjkal) dejansko predložena nova ponudba.

V zvezi z navedbami vlagatelja, da upoštevanje pravilnega podatka, torej negativnega predznaka cene odkupa postavke N 2 13 111, pomeni spremembo cene na enoto, gre pojasniti, da se v primeru očitnih napak lahko spremeni tudi cena na enoto (prim. šesti odstavek 89. člena ZJN-3). Ne glede na navedeno pa gre ugotoviti, da se v obravnavanem primeru zaradi upoštevanja negativnega predznaka cena na enoto oz. cena odkupa za postavko N 2 13 111 ni spremenila. Cena odkupa, kot je to jasno razvidno iz ponudbenega predračuna izbranega ponudnika, znaša 0,27 EUR (na kg) oz. izbrani ponudnik bo od naročnika odkupil en kg jeklenih konstrukcij polportala po ceni 0,27 EUR – ta cena se zaradi upoštevanja negativnega predznaka ni spremenila. V obravnavanem primeru negativni predznak ne opredeljuje cene odkupa, saj naročnik ni zahteval t.i. negativnih cen – negativni predznak je, kot že pojasnjeno, namenjen zmanjšanju ponudbene vrednosti oz. zmanjšanju finančne obveznosti naročnika, ki bo nastala z izvedbo javnega naročila.

Z upoštevanjem negativnega predznaka za ceno odkupa postavke N 2 13 111 se, v nasprotju z mnenjem vlagatelja, tudi ne posega v poslovno voljo izbranega ponudnika in v njegovo upravičenje glede določanja ponudbenih cen, saj je vpis negativnega predznaka pri ceni odkupa postavke N 2 13 111 namenjen zgolj izračunu ponudbene vrednosti, izračun ponudbene vrednosti, ob upoštevanju vnaprej predstavljenih cen na enoto, pa ne predstavlja poslovne volje. Poslovno voljo so ponudniki izrazili z navedbo cene odkupa, torej cene, po kateri bodo od naročnika odkupili en kg demontirane in odstranjene jeklene konstrukcije polportala. Ta cena odkupa je iz ponudbe izbranega ponudnika jasno in nedvoumno razvidna ter znaša 0,27 EUR za kg, in se zaradi upoštevanja negativnega predznaka ni spremenila.

V zvezi z navedbami vlagatelja, da na podlagi ponudbe izbranega ponudnika ni mogoče zaključiti, da je izbrani ponudnik želel postavko ponuditi po negativni ceni, in ne po pozitivni ceni, gre ponoviti, da naročnik ni zahteval t.i. negativnih cen in da že iz same vsebine sporne postavke, ko ponudniki od naročnika odkupijo material, izhaja, da ponudniki plačajo naročniku. Vlagatelj tudi ne more uspeti z navedbami, da izbrani ponudnik namenoma ni vpisal negativnega predznaka, ki jih vlagatelj utemeljuje s sklicevanjem na dokument »Izjasnitev izbranega ponudnika« z dne 21. 3. 2025. Najprej gre ponoviti, da je za opredelitev ponudbene pomanjkljivosti za očitno napako ključno, kot to navaja tudi vlagatelj, da je mogoče napako zaznati na prvi pogled in da je pravilen podatek naročniku znan že ob ugotovitvi napake. Razlogi, zaradi katerih je izbrani ponudnik predložil ponudbo z (očitno) napako, niso relevantni – tudi če izbrani ponudnik namenoma, zaradi nepravilnega razumevanja zahtev dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, ni vpisal negativnega predznaka, to ne preprečuje opredelitve ugotovljene ponudbene pomanjkljivosti (tj. umanjkanje negativnega predznaka) za očitno napako. Ob tem pa gre poudariti, da je dokument

»Izjasnitev izbranega ponudnika« z dne 21. 3. 2025 izbrani ponudnik predložil v predhodnem postopku pravnega varstva, zato je te navedbe izbranega ponudnika treba razumeti v kontekstu načina njegove obrambe v postopku, katerega predmet presoje je bila skladnost njegove ponudbe z zahtevami naročnika. Tudi sicer iz dokumenta »Izjasnitev izbranega ponudnika« z dne 21. 3. 2025 ne izhaja, da izbrani ponudnik namenoma ni vpisal negativnega predznaka pri ceni odkupa za postavko N 2 13 111, ker ne bi želel, da se vrednost te postavke odšteje od skupne ponudbene vrednosti, ampak ker je razumel zahtevo naročnika na način, da ponudnikom ni bilo treba vpisati negativnega predznaka v ponudbeni predračun, ker se bo negativni predznak upošteval šele v izvedbeni fazi oz. ker je razumel, da vrednost postavke N 2 13 111 sicer zmanjšuje finančno obveznost naročnika, ki bo nastala z izvedbo javnega naročila, vendar pa se bo zmanjšuje finančne obveznosti izvedlo šele v izvedbeni fazi, ko bo prišlo do dejanskega odkupa blaga (in ne že v ponudbeni fazi).

V zvezi z navedbami vlagatelja, da glede pravne narave ugotovljene napake obstaja več razlag, posledično pa napake v ponudbi izbranega ponudnika ni mogoče opredeliti kot očitne napake, gre pojasniti, da tudi če bi naročnik ob prvi (že razveljavljeni) odločitvi o oddaji javnega naročila ugotovljeno napako štel za računsko napako, kot to zatrjuje vlagatelj, to na pravno naravo ugotovljene napake ne more vplivati. Naročnikova pravna kvalifikacija pomanjkljivosti, ki časovno in vsebinsko sledi poteku roka za prejem ponudb, namreč ne more vplivati oz. spreminjati pravne narave same pomanjkljivosti, saj je ta odvisna (predvsem) od okoliščin, vezanih na predloženo ponudbo.

Vlagatelj tudi ne more uspeti s sklicevanjem na nekatere odločitve Državne revizijske komisije, ki z obravnavano zadevo niso primerljive in zato niso relevantne. Odločitev Državne revizijske komisije v zadevi št. 018-094/2021 se nanaša na vprašanje izpolnjevanja naročnikovih zahtev glede oblikovanja cen, v obravnavanem primeru pa se zahteva glede vpisa negativnega predznaka, katere izbrani ponudnik ni izpolnil, ne nanaša na oblikovanje cen na enoto, pač pa je sporna zahteva namenjena izračunu ponudbene vrednosti.

Ostale odločitve Državne revizijske komisije, ki jih v zahtevku za revizijo izpostavlja vlagatelj, se sicer nanašajo na institut očitne napake, vendar s konkretno zadevo niso primerljive. Vlagatelj sicer pravilno navaja, da iz prakse Državne revizijske komisije izhaja restriktivna in stroga razlaga instituta očitne napake, vendar pa to ne pomeni, da nobene pomanjkljivosti v ponudbi ni mogoče opredeliti za očitno napako. Odločitve Državne revizijske komisije v zadevah št. 018-014/2017, 018-106/2023 in 018-051/2024, ki jih izpostavlja vlagatelj v zahtevku za revizijo, se nanašajo na predmet javnega naročila oz. na podatke v zvezi s ponujenim predmetom, medtem ko se v obravnavanem primeru ugotovljena napaka ne nanaša na predmet javnega naročila, temveč na izračun ponudbene vrednosti. V zadevi št. 018-014/2017 je bilo ugotovljeno, da v ponudbi naveden podatek o hitrosti 13 Gb (ki ni bil skladen z zahtevo takratnega naročnika), upošteva, da ponudnik na nobenem mestu v ponudbi ni navedel podatka o hitrosti 12 GB (kar bi bilo skladno z zahtevo naročnika), ni mogoče označiti za očitno napako, ker napake ni mogoče zaznati na prvi pogled in ker naročniku pravilen podatek ni bil znan – zapis 13 Gb je takratni naročnik označil za očitno napako šele po prejemu pojasnila ponudnika in šele po prejemu pojasnila je takratni naročnik za pravilen podatek štel podatek o hitrosti 12 Gb. V zadevi št. 018-106/2023 je bilo ugotovljeno, da naročnik ni imel podlage za sklepanje oz. da naročnik ni mogel na prvi pogled zaznati, da je v tehnični dokumentaciji za ponujeni predmet naveden napačen podatek. V zadevi št. 018-051/2024 je bilo ugotovljeno, da je bil v ponudbi naveden naziv ponujenega neobstoječega mobilnega aparata sestavljen iz nazivov oziroma imen dveh obstoječih mobilnih aparatov in da bi bilo mogoče šele z dodatnim pojasnjevanjem ugotoviti, v katerem delu zapisa ponujenega predmeta je prišlo do napake. V izpostavljenih zadevah tako brez dodatnega pojasnjevanja ponudbene vsebine ni bilo mogoče zaznati napak na prvi pogled, pravilen podatek pa brez dodatnega pojasnjevanja ni bil znan. V obravnavani zadevi pa je brez dodatnega

pojasnjevanja že na prvi pogled moč ugotoviti, da v ponudbenem predračunu izbranega ponudnika umanjka negativen predznak in (upoštevaje vsebino sporne postavke in predstavljenega pomena negativnega predznaka) da je pravilen podatek »-0,27«.

V odločitvi Državne revizijske komisije v zadevi 018-151/2019 je bilo ugotovljeno, da sta bili v ponudbi na dveh mestih vpisani različni ponudbeni vrednosti, posledično pa naročnik brez dodatnega pojasnjevanja s strani vlagatelja ni mogel vedeti, katera od obeh vpisanih vrednosti je prava in kaj je, s tem v zvezi, vlagateljova prava volja. V obravnavani zadevi iz ponudbe izbranega ponudnika glede negativnega predznaka za ceno odkupa postavke N2 13 111 ne izhajajo različni podatki, naročnik pa je lahko brez dodatnega pojasnjevanja ugotovil napako in pravilni podatek. Poleg tega iz celotne vsebine ponudbe izbranega ponudnika, ko je izbrani ponudnik pri postavki N 7 17 111 in pri postavki N 12 7 281 (ki se nanašata na odkup kovine), v zvezi s katerima je naročnik podal smiselno enako navodilo, vpisal cene odkupa z negativnim predznakom, izhaja, da je umanjkanje negativnega predznaka cene odkupa pri postavki N 2 13 111 zgolj pomota izbranega ponudnika.

Pritrditi gre vlagatelju, da je Državna revizijska komisija v zadevi št. 018-027/2023 ugotovila, da je ponudnik v vzorec pogodbe vpisal podatke o podizvajalcu, ni pa zanj predložil nobenih obrazcev, in da je Državna revizijska komisija presodila, da ni mogoče na prvi pogled ugotoviti, ali je do napake prišlo pri navedbi podizvajalca ali pri predložitvi obrazcev za ta subjekt. Vendar pa gre pojasniti, da je v zvezi z oddajo javnega naročila, ki je bila predmet obravnave v zadevi št. 018-027/2023, zatem potekal še en postopek pravnega varstva, v katerem je Državna revizijska komisija odločila s sklepom št. 018-067/2023 in zavzela smiselno enako stališče kot v predhodnem sklepu – vključno s presojo očitne napake. Zoper odločitev Državne revizijske komisije št. 018-067/2023 je bil sprožen upravni spor, Upravno sodišče Republike Slovenije pa je v sodbi I U 1114/2023-95 z dne 21. 11. 2023 zavzelo stališče, da je bil zapis podatka o podizvajalcu v vzorcu pogodbe očitna napaka v smislu petega odstavka 89. člena ZJN-3, ki na jasnost ponudbe ni vplivala – glede na celotno vsebino ponudbe je bilo po presoji sodišča že na prvi pogled očitno, da zapis v vzorcu pogodbe ne odraža volje ponudnika, kljub temu zapisu pa je bilo iz ponudbe mogoče jasno ugotoviti (že v času predložitve ponudbe obstoječo) voljo ponudnika, da ne sodeluje s subjektom, navedenim v vzorcu pogodbe.

Upošteva vse navedeno Državna revizijska komisija ugotavlja, da vlagatelj ni izkazal naročnikovih kršitev, ko ponudbe izbranega ponudnika iz razloga nevpisa negativnega predznaka cene odkupa za postavko N 2 13 111 ni zavrnil kot nedopustne, ampak je ugotovljeno napako štel za očitno napako in jo spregledal.

Glede na trditveno podlago strank je treba še odgovoriti na vprašanje, ali so bile s pozivom naročnika z dne 8. 5. 2025 ustrezno odpravljene računske napake v ponudbi izbranega ponudnika. V posledici ugotovljene očitne napake se namreč, kot to pravilno navaja naročnik, v ponudbenem predračunu izbranega ponudnika nahajajo računske napake, saj je naročnik vnaprej pripravil ponudbeni predračun na način, da zmnožek cene na enoto oz. cene odkupa in količine predstavlja vrednost postavke N 2 13 111, ki (upoštevaje vnaprej predvideno matematično operacijo seštevanja) vpliva na vrednost postavke 2.1.1.1.2.6, ki (upoštevaje vnaprej predvideno matematično operacijo seštevanja) vpliva na vrednost postavke 2.1.1.1.2, ki (upoštevaje vnaprej predvideno matematično operacijo seštevanja) vpliva na vrednost postavke 2.1.1.1, ki (upoštevaje vnaprej predvideno matematično operacijo seštevanja) vpliva na vrednost postavke 2.1.1., ki (upoštevaje vnaprej predvideno matematično operacijo seštevanja) vpliva na vrednost postavke 2.1, ki (upoštevaje vnaprej predvideno matematično operacijo seštevanja) vpliva na vrednost postavke 2, ki (upoštevaje vnaprej predvideno matematično operacijo seštevanja) vpliva na vrednost postavke »Vrednost del s popustom brez nepredvidenih del brez DDV«, ki (upoštevaje vnaprej predvideno matematično operacijo) vpliva na vrednost postavke

»Nepredvidena dela v višini 10 %«. Vsota vrednosti postavke »Vrednost del s popustom brez nepredvidenih del brez DDV« in vrednosti postavke »Nepredvidena dela v višini 10 %« predstavlja skupno ponudbeno vrednost (brez DDV).

Ker je v ponudbi izbranega ponudnika cena odkupa za postavko N 2 13 111 opredeljena s pozitivnim predznakom, je tudi vrednost te postavke opredeljena s pozitivnim predznakom, ob upoštevanju pozitivne vrednosti te postavke pa so izračunane tudi vrednosti postavk, ki so (so)odvisne od vrednosti postavke N 2 13 111, in sicer vrednosti vmesnih postavk (postavke 2.1.1.1.2.6, 2.1.1.1.2, 2.1.1.1, 2.1.1, 2.1. in 2), vrednost postavke »Vrednost del s popustom brez nepredvidenih del brez DDV« in vrednost postavke »Nepredvidena dela v višini 10 %«, ter skupna ponudbena vrednost (brez in z DDV). Ob upoštevanju negativnega predznaka cene odkupa za postavko N 2 13 111 je vrednost te postavke (ob upoštevanju vnaprej predvidene matematične operacije) opredeljena z negativnim predznakom, posledično pa se, upošteva vnaprej predvidene matematične operacije, spremenijo vrednosti postavk, ki so (so)odvisne od vrednosti postavke N 2 13 111, in sicer vrednosti vmesnih postavk, vrednost postavke »Vrednost del s popustom brez nepredvidenih del brez DDV« in vrednost postavke »Nepredvidena dela v višini 10 %«, ter skupna ponudbena vrednost (brez in z DDV).

Iz spisovne dokumentacije je razvidno, da je naročnik na izbranega ponudnika naslovil dopis z dne 8. 5. 2025, v katerem je navedel, da je ugotovil računsko napako v ponudbenem predračunu, in sicer pri izračunu postavke 2.1.1.1.2.6 Prevozi, razprostiranje in ureditev deponij materiala, 0006 N 2 13 111, da izbrani ponudnik v postavki N 2 13 111 ni navedel negativnega predznaka in se zato ni izvršila pravilna matematična operacija, da pravilna vrednost postavke N 2 13 111, ob upoštevanju pravilne matematične operacije, znaša - 1.350,00 EUR brez DDV, in da po odpravi računske napake pravilna ponudbena vrednost brez DDV znaša 80.786.656,61 EUR, DDV znaša 17.773.064,45 EUR, ponudbena vrednost z DDV pa znaša 98.559.721,06 EUR. V nadaljevanju omenjenega dopisa je naročnik vlagatelja pozval k podaji pisnega soglasja k popravku računske napake. Izbrani ponudnik je v dopisu z dne 9. 5. 2025 navedel, da »podajamo pisno soglasje k popravku računske napake, tako da pravilna ponudbena vrednost po popravku računske napake znaša 80.786.656,61 EUR brez DDV oz. 98.559.721,06 EUR z DDV«.

Na podlagi vpogleda v odstopljeno dokumentacijo gre pritrditi navedbam vlagatelja, da je naročnik s pozivom z dne 13. 2. 2025 izbranega ponudnika že pozval na odpravo računske napake in da sta poziv z dne 13. 2. 2025 in poziv z dne 8. 5. 2025 po vsebini identična, razen v delu, ki se nanaša na »pravilno« ponudbeno vrednost. Naročnik je namreč v pozivu z dne 13. 2. 2025 navedel, da »pravilna« ponudbena vrednost znaša 80.786.926,61 EUR oz. 98.560.050,46 EUR z DDV, v pozivu z dne 8. 5. 2025 pa je navedel, da »pravilna« ponudbena vrednost znaša 80.786.656,61 EUR brez DDV oz. 98.559.721,06 EUR z DDV. Naročnik je torej v pozivu z dne 8. 5. 2025 ugotovil za 270 EUR nižjo »pravilno« ponudbeno vrednost brez DDV, kot v pozivu z dne 13. 2. 2025. Vendar četudi je naročnik tako s pozivom z dne 13. 2. 2025 kot s pozivom z dne 8. 5. 2025 odpravljaj računske napake v ponudbenem predračunu izbranega ponudnika, pri čemer je naročnik v obeh pozivih kot nepravilno izračunano vrednost izpostavil vrednost postavke N 2 13 111, Državna revizijska komisija ne more pritrditi navedbam vlagatelja, da je naročnik izbranega ponudnika dvakrat pozival na odpravo iste ponudbene pomanjkljivosti. Že iz razloga, ker je naročnik z omenjenima pozivoma ugotovil dve različni »pravilni« ponudbeni vrednosti, posledično pa je bil izbrani ponudnik z omenjenima pozivoma pozvan k podaji soglasja za dve različni ponudbeni vrednosti, gre ugotoviti, da naročnik s pozivom z dne 13. 2. 2025 in s pozivom z dne 8. 5. 2025 ni pozival na odpravo iste ponudbene pomanjkljivosti. Ob tem gre še dodati, da je Državna revizijska komisija v zadevi št. 018-023/2025 ugotovila, da naročnik s pozivom z dne 13. 2. 2025 ni odpravil vseh računskih napak v ponudbi izbranega ponudnika in iz tega razloga razveljavila prvo odločitev o oddaji javnega naročila. Posledic neustreznega poziva k soglasju za

odpravo računskih napak pa, upošteva, da je skladno z ZJN-3 naročnik tisti, ki (v soglasju s ponudnikom) odpravi računske napake, ni mogoče prevaliti na izbranega ponudnika.

Vlagatelj v postopku pravnega varstva zatrjuje, da naročnik (tudi) s pozivom z dne 8. 5. 2025 ni ustrezno odpravil računskih napak v ponudbi izbranega ponudnika. Vlagatelj zatrjuje, da se poziv z dne 8. 5. 2025 nanaša izključno na postavko N 2 13 111 (ne pa tudi na vmesne postavke, postavko »Vrednost del s popustom brez nepredvidenih del brez DDV« in postavko »Nepredvidena dela v višini 10 %«), zato je naročnik odpravil zgolj napako v postavki N 2 13 111. Ob upoštevanju postavke N 2 13 111 v vrednosti »-1.350,00 EUR brez DDV«, je izračun ponudbene vrednosti, naveden v pozivu z dne 8. 5. 2025, nepravilen. Vlagatelj nadalje zatrjuje, da naročnik ni odpravil računskih napak v vmesnih postavkah, v postavki »Vrednost del s popustom brez nepredvidenih del brez DDV« in v postavki »Nepredvidena dela v višini 10 %«, zato so vrednosti teh postavk v ponudbenem predračunu izbranega ponudnika (ostale) nepravilno izračunane.

Državna revizijska komisija ugotavlja, da vlagatelj očitke o neustrezni odpravi računskih napak gradi na stališču, da je bil naročnik v pozivu na podajo soglasja k popravku računske napake dolžan izrecno izpostaviti ne le postavko N 2 13 111, skupaj z njeno popravljenostjo oz. spremenjenostjo, temveč vse postavke, katerih vrednosti so (so)odvisne od vrednosti postavke N 2 13 111, in ob tem navesti njihove popravljene oz. spremenjene vrednosti. Navedenemu Državna revizijska komisija ne more pritrditi, saj takšne obveznosti ZJN-3 naročniku ne nalaga. Slednji v relevantnem delu že citiranega sedmega odstavka 89. člena ZJN-3 določa le, da sme naročnik ob pisnem soglasju ponudnika popraviti računske napake.

V obravnavanem primeru je naročnik v pozivu z dne 8. 5. 2025 navedel, da pravilna vrednost postavke N 2 13 111 znaša »-1.350,00 EUR« in da ob upoštevanju postavke N 2 13 111 v vrednosti »-1.350,00 EUR« znaša vrednost ponudbe izbranega ponudnika 80.786.656,61 EUR brez DDV. Čeprav je naročnik v pozivu z dne 8. 5. 2025 izrecno izpostavil le postavko N 2 13 111 in ni izrecno izpostavil vmesnih postavk, postavke »Vrednost del s popustom brez nepredvidenih del brez DDV« in postavke »Nepredvidena dela v višini 10 %«, Državna revizijska komisija ne more pritrditi navedbam vlagatelja, da je naročnik s spornim pozivom odpravljala zgolj računsko napako v postavki N 2 13 111 in da se sporni poziv ne nanaša na vmesne postavke, postavko »Vrednost del s popustom brez nepredvidenih del brez DDV« in postavko »Nepredvidena dela v višini 10 %«. Iz naročnikove navedbe, da pravilna vrednost postavke N 2 13 111 znaša »-1.350,00 EUR« in da posledično pravilna ponudbena vrednost znaša 80.786.656,61 EUR brez DDV, izhaja, da je naročnik pozval na soglasje k popravilu računske napake pri izračunu vrednosti postavke N 2 13 111 in k popravilu računskih napak pri izračunu vrednosti vseh postavk, ki so (so)odvisne od vrednosti postavke N 2 13 111, torej k popravilu računskih napak pri izračunu vrednosti vmesnih postavk, postavke »Vrednost del s popustom brez nepredvidenih del brez DDV« in postavke »Nepredvidena dela v višini 10 %«, četudi naročnik v omenjenem pozivu tega ni izrecno navedel. Na drugi strani je izbrani ponudnik podal soglasje k popravku računske napake v postavki N 2 13 111 in soglasje, da pravilna ponudbena vrednost po popravku računske napake znaša 80.786.656,61 EUR brez DDV, s čimer je podal (tudi) soglasje k popravilu vrednosti vmesnih postavk, postavke »Vrednost del s popustom brez nepredvidenih del brez DDV« in postavke »Nepredvidena dela v višini 10 %«.

V konkretnem primeru bi se zato lahko odprlo kvečjemu vprašanje, ali je naročnik, ob upoštevanju negativne vrednosti postavke N 2 13 111 in ob upoštevanju posledično popravljenih oz. spremenjenih vrednosti vmesnih postavk, postavke »Vrednost del s popustom brez nepredvidenih del brez DDV« in postavke »Nepredvidena dela v višini 10 %«, pravilno izračunal vrednost ponudbe izbranega ponudnika, in posledično, ali je izbrani ponudnik podal soglasje k pravilno izračunani vrednosti ponudbe. Če je namreč (upoštevaje negativno vrednost postavke N

2 13 111 in upošteva je posledično popravljene oz. spremenjene vrednosti vmesnih postavk, postavke »Vrednost del s popustom brez nepredvidenih del brez DDV« in postavke »Nepredvidena dela v višini 10 %«) ponudbena vrednost izračunana pravilno, potem je računsko napaka popravljena tudi v vseh vmesnih postavkah, postavki »Vrednost del s popustom brez nepredvidenih del brez DDV« in postavki »Nepredvidena dela v višini 10 %«. Da naročnik (upoštevaje negativno vrednosti postavke N 2 13 111 in upošteva je posledično popravljene oz. spremenjene vrednosti vmesnih postavk, postavke »Vrednost del s popustom brez nepredvidenih del brez DDV« in postavke »Nepredvidena dela v višini 10 %«) ne bi pravilno izračunal ponudbene vrednosti izbranega ponudnika, vlagatelj ne zatrjuje. Vlagatelj sicer zatrjuje, da je naročnikov izračun ponudbene vrednosti izbranega ponudnika nepravilen, vendar te navedbe temeljijo na napačni predpostavki, in sicer, da pri izračunu ponudbene vrednosti ni bila upoštevana spremenjena oz. popravljena vrednost postavke »Nepredvidena dela v višini 10 %«. Ob tem ne gre spregledati, da vlagatelj v zahtevku za revizijo zatrjuje, da je naročnik nepravilno izračunal ponudbeno vrednost, in sicer v višini 270,00 EUR, in da se je za to vrednost spremenila vrednost postavke »Nepredvidena dela v višini 10 %«, iz česar izhaja, da je tudi po mnenju vlagatelja naročnikov izračun, ob upoštevanju negativne vrednosti postavke N 2 13 111 in upoštevanju posledično spremenjene vrednosti postavke »Nepredvidena dela v višini 10 %«, pravilen. Ob tem Državna revizijska komisija še ugotavlja, da je ob upoštevanju negativne vrednosti postavke N 2 13 111 in upoštevanju posledično spremenjenih vrednosti vmesnih postavk, postavke »Vrednost del s popustom brez nepredvidenih del brez DDV« in postavke »Nepredvidena dela v višini 10 %«, naročnik v pozivu z dne 8. 5. 2025 pravilno izračunal vrednost ponudbe izbranega ponudnika, posledično pa je izbrani ponudnik podal soglasje k pravilno izračunani ponudbeni vrednosti.

Državna revizijska komisija zato ne more pritrditi navedbam vlagatelja, da naročnik s pozivom z dne 8. 5. 2025 ni pozval na soglasje k popravilu računsko napake v postavki »Nepredvidena dela v višini 10 %« in da je vrednost postavke »Nepredvidena dela v višini 10 %« ostala nespremenjena in da posledično vrednost te postavke ne predstavlja 10 % deleža zahtevane osnove. Četudi namreč v pozivu z dne 8. 5. 2025 spremenjena vrednost postavke »Nepredvidena dela v višini 10 %« ni bila izrecno navedena, je naročnik s tem, ko je navedel, da pravilna vrednost postavke N 2 13 111 znaša »-1.350,00 EUR« in da posledično pravilna ponudbena vrednost znaša 80.786.656,61 EUR brez DDV, popravil računsko napake v postavki N 2 13 111 in v vseh postavkah, ki so (so)odvisne od vrednosti postavke N 2 13 111, torej tudi v postavki »Nepredvidena dela v višini 10 %«. Upošteva je, da izračunana ponudbena vrednost izbranega ponudnika znaša toliko, kot je to navedel naročnik v pozivu z dne 8. 5. 2025, gre ugotoviti, da je bila (ob soglasju izbranega ponudnika) odpravljen tudi računsko napaka v postavki »Nepredvidena dela v višini 10 %«.

V zvezi s sklicevanjem vlagatelja na odločitev Državne revizijske komisije v zadevi št. 018-023/2025 gre pojasniti, da gre del odločitve, in sicer »Na podlagi navedenega Državna revizijska komisija ugotavlja, da naročnik, upošteva je, da ponudba izbranega ponudnika vsebuje opredelitev višine nepredvidenih del, ki ne predstavlja 10 % deleža od zahtevane osnove, ni mogel zaključiti, da je ponudba izbranega ponudnika skladna z zahtevami, določenimi v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila (prim. prvi odstavek 89. člena ZJN-3)« upoštevati skupaj s celotno obrazložitvijo in takratnega ugotovljenega dejstva, ko med strankama ni bilo sporno, da je naročnik odpravljala računsko napako na način, da je od ponudbene vrednosti zgolj odštel vrednost postavke N 2 13 111, ne da bi ob izračunu ponudbene vrednosti upošteval, da postavka N 2 13 111 vpliva tudi na vrednost postavke »Nepredvidena dela v višini 10 %«, ki predstavlja 10% vrednosti postavke »Vrednost del s popustom brez nepredvidenih del brez DDV«. Ker v predhodnem postopku pravnega varstva med strankama ni bilo sporno, da naročnik ni izračunal skupne ponudbene vrednosti, h kateri je izbrani ponudnik podal soglasje, ob upoštevanju spremenjene oz. popravljene vrednosti postavke »Nepredvidena dela v višini 10 %«,

ampak jo je izračunal ob upoštevanju vrednosti, ki ne predstavlja 10 % deleža od zahtevane osnove, ponudba ni bila skladna z zahtevami.

Na podlagi navedenega Državna revizijska komisija ugotavlja, da vlagatelj v okviru zahtevka za revizijo ni izkazal naročnikovih kršitev, ko je umanjkanje negativnega predznaka v postavki N 2 13 111 ponudbenega predračuna označil za očitno napako, ki jo lahko spregleda, kot tudi ne naročnikovih kršitev pri odpravi računskih napak v ponudbi izbranega ponudnika, ki so bile posledica te očitne napake. Ker vlagatelj v okviru zahtevka za revizijo ni uspel izkazati naročnikovih kršitev v postopku oddaje javnega naročila, je Državna revizijska komisija, na podlagi prve alineje prvega odstavka 39. člena ZPVPJN, zahtevek za revizijo vlagatelja kot neutemeljenega zavrnila.

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 1. točke izreka tega sklepa.

Vlagatelj uveljavlja tudi povračilo stroškov, nastalih v postopku pravnega varstva. Vlagatelj z zahtevkom za revizijo ni uspel, povrnitev stroškov pa je odvisna od utemeljenosti zahtevka za revizijo, zato je Državna revizijska komisija, upoštevajoč tretji odstavek 70. člena ZPVPJN, zavrnila zahtevo vlagatelja za povrnitev stroškov.

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 2. točke izreka tega sklepa.

Pravni pouk:

Zoper to odločitev je dovoljen upravni spor. Tožba se vloži neposredno pisno pri Upravnem sodišču Republike Slovenije, Fajfarjeva 33, 1000 Ljubljana, ali pa se mu pošlje po pošti. Rok za vložitev tožbe je 30 dni od vročitve odločitve Državne revizijske komisije.

Predsednica senata:
mag. Zlata Jerman, univ. dipl. prav.,
članica Državne revizijske komisije

Vročiti:

- naročnik,
- vlagatelj – po pooblaščenju,
- izbrani ponudnik,
- RS MJU.

Vložiti:

- v spis zadeve, tu.